

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2983/2019
12.12.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Јасминке Станојевић, председника већа, Споменке Зарић и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Сузана Васиљевић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Раде Вукадиновић, адвокат из ..., ради поверавања деце, издржавања, уређење, начин и одржавање личних односа, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 број 235/19 од 28.05.2019. године, на седници одржаној дана 12.12.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 број 235/19 од 28.05.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Куршумлији П2 број 53/18 од 29.03.2019. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и малолетна деца парничних странака ВВ и ГГ поверена су на самостално вршење родитељског права оцу АА. Ставом другим изреке, одређен је начин одржавања личних односа између тужене ББ и заједничке деце парничних странака, на начин ближе описан ставом другим изреке првостепене пресуде. Ставом трећим изреке, наложено је туженој да месечно доприноси издржавању малолетне деце са износом од по 3.000,00 динара, који ће износ уплаћивати поштанском упутницом на име тужиоца 05-ог у месецу за текући месец. Одлучено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж2 број 235/19 од 28.05.2019. године, одбијене су жалбе парничних странака и потврђена је првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом одредбе члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11...87/18), па је нашао да је ревизија тужене неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредбе парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према образложењу првостепене одлуке, након спроведеног доказног поступка, а полазећи од синтетизованог извештаја Центра за социјални рад „...“ и Центра за социјални рад „...“, првостепени суд је применом одредбе члана 77. став 3. Породичног закона, закључио да је у најбољем интересу малолетне деце да буду поверена на чување и васпитавање тужиоцу из разлога што она од престанка заједнице живота тужиоца и тужене бораве у кући свог оца – тужиоца, у којој су усвојила дневну рутину, па се оваквом одлуком чува континуитет у њиховом одрастању. Такође, првостепени суд је имао у виду да деца похађају предшколску установу „...“ која се налази у ..., где живе са оцем, и да су са својим вршњацима остварили адекватне вршњачке релације. Надаље, констатовано је да су сва материјална, емоцијална и стамбена питања која су од утицаја на правилан развој малолетне деце адекватно обезбеђена у месту где сада живе. Са друге стране, сматрајући да је неопходно да малолетна деца остварују контакт са мајком, првостепени суд је ставом другим изреке уредио начин одржавања личних односа између тужене мајке и малолетне деце, на тај начин што је предвиђено да ће малолетна деца боравити код тужене сваког првог и трећег викенда у месецу, од петка у 18,00 часова до недеље у 18,00 часова, са обавезом мајке да преузима и враћа децу у означено време испред породичне куће оца у ..., други дан Божића, други дан Ускрса, на дан крсне славе породице мајке, те током зимског и током летњег распуста у трајању од 7, односно 15 дана, сматрајући да је овакав начин уређења личних односа у интересу малолетне деце. Такође, полазећи од одредби чланова 154., 160. став 2., 160. став 3. те 162. став 3. Породичног закона, првостепени суд је одлучио и о висини доприноса за издржавања која је у обавези да плаћа тужена, водећи рачуна о чињеници да она није запослена, али да јесте радно способна и да је у обавези да доприноси издржавању малолетне деце.

Апелациони суд у Нишу је својом пресудом Гж2 број 235/19 од 28.05.2019. године, потврдио првостепену пресуду, прихватајући у свему образложење првостепеног суда и оцењујући наводе изјављених жалби као неосноване.

Правилно су нижестепени судови поступили када су донели одлуку да малолетна деца буду поверена тужиоцу на самостално вршење родитељског права.

Породичним законом („Службени гласник РС“ број 18/05...6/15) чланом 77. ставом 3. прописано је да један родитељ врши родитељко право на основу одлуке суда када родитељи не воде заједнички живот, а нису закључили споразум о вршењу родитељског права. Чланом 270. Породичног закона, прописано је да пре него што донесе одлуку о заштити права детета или о вршењу односно лишењу родитељског права, суд је дужан да затражи налаз и стручно мишљење од органа старатељства, породичног саветовалишта или друге установе специјализоване за посредовање у породичним односима.

Конвенцијом о правима детета прописано је да се у свим поступцима који се односе на права деце, без обзира ко предузима или води ове поступке, мора водити рачуна о ономе што је најбољи интерес детета. Такође, ово начело имплементирано је и кроз одредбе Породичног закона који у члановима 6. и 266. намеће свакоме па и суду, обавезу да се у споровима за заштиту права детета и вршење родитељског права руководи најбољем интересу детета.

У конкретном случају, о родитељским капацитетима парничних странака изјашњавао се како Центар за социјални рад у пребивалишту тужиоца – оца, тако и Центра за социјални рад у пребивалишту мајке – туженог. На основу ових налаза, те на основу синтетизованог налаза, процењено је да су оба родитеља подобна да самостално врше родитељско право, што значи да су у стању да препознају све потребе деце и да адекватно на њих реагују. Међутим, чињенично стање је такво да деца од рођења живе у ..., у пребивалишту оца, да су развила одређену рутину у смислу да тамо похађају предшколску установу у којој имају одговарајуће релације са својим вршњацима, да су прихваћена у средини у којој живе, те да отац на одговарајући начин испуњава све своје родитељске дужности. Код таквог стања ствари, Врховни касациони суд прихвата оцену нижестепених судова да је у најбољем интересу малолетне деце да остану да живе у домаћинству свог оца и да оцу буду поверена на самостално вршење родитељског права. Такође, важно је нагласити да се овом одлуком тужена не лишава родитељског права, те да је њена улога као мајке у одрастању несумњиво од изузетног значаја, при чему ову улогу она може адекватно остварити и у ситуацији када су деца поверена оцу на самостално вршење родитељског права, а превасходно кроз свакодневну комуникацију и широк модел виђања који је установљен нижестепеним одлукама.

Из свих претходно датих разлога, Врховни касациони суд сматра ревизијске наводе тужене којима се указује да је у најбољем интересу малолетне деце било да буду поверена њој на самостално вршење родитељског права, неоснованим, због чега је ревизија и одбијена као неоснована применом одредбе члана 414. став 1.ЗПП.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић